

Ge respons om servicenätsplanen – resultat av enkäten

Borgå stad har berett ett utkast till en servicenätsplan för småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen. Om planen samlas in utlåtanden och respons från olika parter. Den elektroniska enkäten om planen var öppen 11–28.10.2024. Staden meddelade bland annat 11.10.2024 att enkäten är öppen:

<https://www.porvoo.fi/sv/nyheter/enkaten-ar-oppen-ge-respons-pa-servicenatplanen/>

I enkäten kunde man svara på tre öppna frågor:

1. Vad tycker du är bra med servicenätsplanen?
2. Vad vill du ändra eller kritisera i servicenätsplanen?
3. Vad tycker du är oklart i servicenätsplanen? Vad önskar du mer information om?

Det kom 341 svar på enkäten. Största delen av svaren innehöll kritik mot servicenätsplanen. Majoriteten av svaren gällde den grundläggande utbildningen samt stadens byar och verksamheten i dem. Endast i några kommentarer tog man ställning till småbarnspedagogiken eller verksamheten i stadens centrum.

Svaren på många frågor finns i servicenätsplanen och i vårens servicenätsutredning, som beskriver nuläget. Dessa material finns på webbsidan om servicenätet och frågor har också behandlats på webbsidan med Ofta ställda frågor.

Alla öppna svar på enkäten publiceras inte, eftersom svaren innehåller uppgifter som gör det möjligt att identifiera den som svarat. Sammanfattningen av enkäten har delvis gjorts med hjälp av artificiell intelligens. Sammanfattningen av enkäten bifogas, liksom andra utlåtanden, till servicenätsplanens material för behandling av stadsstyrelsen och fullmäktige.

Vad tycker du är bra med servicenätsplanen?

Endast i ett fåtal av svaren gavs positiv respons på planen. På basis av responsen anser man att den delaktighetsprocess som invånare, sakkunniga och beslutsfattare har fått delta i har varit bra. I svaren uttrycktes också uppskattning för den offentliga diskussionen i samband med beredningen av planen och beaktandet av kommuninvånarnas åsikter.

Att spara pengar sågs som något positivt, liksom möjligheten att jämna ut åldersgrupperna. Man såg att planen strävar efter att hitta ekonomiskt hållbara lösningar. Den stora investeringen i Gammelbackan koulu ansågs vara bra, men placeringen av skolan kritiserades. Planens övergripande karaktär och det långsiktiga perspektivet fick särskilt beröm.

Målet med servicenätsplanen är att jämna ut elevgruppernas storlek och **minska antalet grupper med över 20 elever**, vilket fick beröm. Mindre grupper ansågs vara viktigt för att förbättra elevernas välbefinnande och inlärningsresultat, och i synnerhet för att stödja barn som behöver särskilt stöd.

Vad vill du ändra eller kritisera i servicenätsplanen?

I största delen av svaren gavs kritik mot servicenätsplanen. Ett centralt bekymmer var den eventuella nedläggningen av **byskolor**, vilket anses vara skadligt för byarnas livskraft och barnens och familjernas välfärd. I svaren betonades att det är viktigt att bevara byskolorna eftersom de erbjuder en trygg lärmiljö med gemenskap, där barnen får individuell uppmärksamhet och stöd.

Lokallösningarna för undervisningen för **specialbarn** och förbättringen av dem lyftes fram i flera svar. I svaren önskades att undervisningen för specialbarn skulle beaktas bättre i planen och att lokallösningarna skulle förbättras.

I vissa svar föreslogs att **tvåspråkiga bildningscentrum** skulle inrättas där finsk- och svenskspråkiga elever kunde studera tillsammans. Detta sågs som ett sätt att förbättra språkkunskaperna och öka skolornas livskraft.

Utifrån svaren anses stora skolenheter vara problematiska eftersom man tror att de kan öka stress, mobbning och psykiska problem bland eleverna.

I svaren oroade man sig också för om daghemsplatserna kommer att räcka till, var de kommer att placeras och om de dras in. Man önskade att daghemstjänsterna skulle finnas kvar nära bostadsområdena och att nya daghem skulle byggas efter behov.

Många av dem som svarade på enkäten kritiserade också de **ekonomiska grunderna** för planen. De frågade om besparingarna från nedläggningen av skolorna är verkliga, med tanke på de ökade kostnaderna för skolskjutsar och underhållskostnaderna för de byggnader som står tomma. Dessutom framfördes misstankar om att stora skolenheter på lång sikt kan orsaka mer kostnader, till exempel på grund av det ökade behovet av mentalvårds- och stödtjänster.

I svaren önskades att man i planen bättre skulle beakta **byarnas livskraft**. Flera personer frågade varför staden inte planlägger tomter i byarna trots att det finns efterfrågan på dem. Det föreslogs att tomtutbudet i byarna skulle ökas för att områdena skulle locka till sig nya invånare. Man betonade att för att byarnas livskraft ska upprätthållas så behövs inte bara aktiv planläggning, utan dessutom måste tjänsterna bevaras. Man uttryckte också oro över att nedläggningen av byskolor ska ha en negativ inverkan på byarnas invånarantal, fastigheternas värde och byarnas attraktionskraft för nya invånare.

I svaren föreslogs att staden i stället för att lägga ned byskolor kunde granska andra möjligheter till besparingar, såsom kostnader för förvaltning och personal. Dessutom efterlystes öppenhet och transparens i planens ekonomiska beräkningar samt en bättre dialog med kommuninvånarna.

Vad tycker du är oklart i servicenätsplanen? Vad önskar du mer information om?

I de frågor som ställs i enkätsvaren upprepas samma teman. Det finns en betydande oro över hur **skolskjutsarna** ska organiseras och kostnaderna för dem. De som svarade på enkäten vill veta hur mycket skolskjutsarna kommer att kosta och hur de kommer att ordnas så att alla barn är i en jämlik ställning. De är oroliga för att långa skolresor kan ha en negativ inverkan på barnens välbefinnande och ork.

Ett annat återkommande tema är hur nedläggningen av skolor och daghem inverkar på byarnas **livskraft**. Man frågar hur eventuella nedläggningar påverkar byarnas invånarantal, fastigheternas värde och byarnas attraktionskraft för nya invånare. Man efterlyser utredningar om hur byarnas livskraft kan upprätthållas och utvecklas om skolor och daghem läggs ner.

Den tredje centrala oklarheten gäller de **ekonomiska grunderna** för planen. De som svarade på enkäten ifrågasatte vad besparingarna egentligen består av och om de är tillräckliga för att täcka kostnaderna som nedläggningarna ger upphov till, såsom kostnaderna för underhåll av tomma byggnader och ökade kostnader för skolskjutsar. De vill se mer exakta beräkningar och motiveringar bakom besparingarna.

Dessutom önskar de klarhet i planens tidtabell och **beslutsprocessen**. De vill veta när beslutet fattas och hur kommuninvånarna kan påverka dem.

Sammanfattning:

Sammanfattningsvis kan man konstatera att de som svarat på enkäten uppskattar den offentliga diskussionen och kostnadseffektivitet, men är oroad över hur nedläggningen av byskolor påverkar barnens välbefinnande och byarnas livskraft. Dessutom efterlyser de en aktiv planläggning för att upprätthålla byarnas livskraft och önskar att byskolorna ska bevaras.

De önskar att man i planen bättre skulle beakta barnens och familjernas behov samt utvecklingen av byarna. De vill ha klarhet i hur skolskjutsarna kommer att ordnas och i kostnaderna, i de ekonomiska grunderna för planen samt i beslutsprocessen och tidtabellen. De önskar öppenhet, transparens och en bättre dialog.